

Tiszántúli független Újság

politikai napilap

FINN-OROSZ HÁBORÚ

Csütörtökön megindultak a szovjetcsapatok Finnország ellen ~ Heves légitámadások majdnem minden finn város ellen ~ A finn hadsereg ellenáll

Visszaszorították a szovjetcsapatokat finn területről

Négy szovjet tankot megsemmisítettek

Washington felajánlotta közbenjárását

A szovjetkormány visszautasította a közvetítést

Berlin, november 30. (Magyar Távirati Iroda.) Berlini beavatott finn körökből eredő értesülés szerint, a szovjetorosz csapatok ma reggel hét órakor Suojarvi közelében átlépték a finn határt.

A finn csapatok azonnal ellentálltak a szovjetorosz támadásnak és különösen a finn erődítményvonalon közelében erős harcok folynak. Kivennapra mellett heves tüzérségi harcok folynak.

A szovjetorosz csapatok ugyanekkor az északi Jeges-tenger felől is támadtak és elfoglalták a Halász-szigetet.

Nem sokkal a szárazföldi támadás után megindult a légi tevékenység is. Helsinkiben 9 óra 20 perckor légi riadót rendeltek el és nemsokkal később megjelentek a szovjet bombázó repülőgépek a finn főváros fölött.

A repülőgépek elsősorban a repülőteret és a vasúti állomásokat bombázták. A szovjet repülők előzőleg gyújtóbombákat dobtak le Viipuri felett.

A bombák sok házat felgyújtottak, a város egyes negyedei lángban állanak. A szovjet repülőbombák Emsóban felgyújtottak egy kórházat is.

A finn megerősített erődítményvonala közelében a harcok teljes hevességgel folynak.

„Moszkvai hivatalos helyen még semmit sem tudnak...”

Moszkva, november 30. (Német Távirati Iroda.) Moszkvai hivatalos helyeken még semmit sem tudnak azokról a külföldön elterjedt jelentésekről, hogy a szovjet csapatok állítólag már átlépték a finn határt és szovjet repülőgépek bombázták a helsinki repülőteret.

A hivatalos szovjet tényezők jelenleg nem hajlandók állást foglalni a hírekkel szemben. (MTI)

Berlin, november 30. A Német Távirati Iroda moszkvai jelentése szerint a szovjetkormány hivatalos sajtótényezői moszkvai időszámítás szerint 15.30 órakor a hozzájuk intézett kérdésekre válaszolva kijelentették, hogy Moszkvába semmilyen hírek nem érkeztek a szovjet légierők Finnország ellen irányuló állítólagos akcióiról. (MTI)

Megindult a támadás

Párizs, november 30. A Havas Iroda helsinki jelentése szerint a helsinki rádióállomás helyi időszámítás szerint 13.15 órakor közölte, hogy Finnországot a szovjet hadsereg részéről támadás érte.

Ugyancsak tegnap este és ma délelőtt is megégszer bejelentették, hogy Finnország és Oroszország között a diplomáciai kapcsolatokat megszakították. Oroszország mintegy tíz repülőgépet küldött Finnország fölé és ezzel megsértette az ország területét. (MTI)

Szovjet repülőgépek bombázták Viipuri városát

Helsinki, november 30. (Német Távirati Iroda.) A finn tájékoztató iroda jelentést közöl, amely szerint szovjet-
orosz repülőgépek a Helsinki közelében lévő malmi repülőtér felett állítólag kisebb bombákat dobtak le, amelyek azon-

ban nem okoztak nagyobb kárt. Sournäs, Helsinki munkásnegyede fölött röpcedülők ledobását ígérték meg.

Ugyancsak a tájékoztató iroda jelenti, hogy a karéliai földszoroson iekvő Vammelsuu íalut a tó feletti oldalról állítólag tüzérségi tüzzel lőtték.

Suojärviben az oroszok megszálltak

egy területet, amely Hyrsylä vidékén a szovjetorosz határig húzódik. Ezenkívül a finn tájékoztató iroda jelentése szerint orosz repülőgépek röviddel 9 óra után Viipuri városának keleti részében bombákat dobtak le, amelyek kisebb tüzeket okoztak. (MTI)

Az ensoi kórház lángokban áll

Helsinki, november 30. A ma délelőtt kiadott finn hivatalos kommuniké a következőket írja:

Ma délelőtt 9.20 órakor 5 szovjetorosz repülőgép bombázta a Helsinki melletti légi támpontokat anélkül, hogy nagyobb pusztítást okozott volna.

A repülőgépek gyújtóbombákkal bombázták a határmenti Kotka és Viipuri városokat.

A tűz nem okozott nagyobb károkat.

Az Ensoi ipari központot és Ino környékét

szintén bombázták. Az ensoi kórház lángokban áll.

egy szovjet gépet lelőttek. Reggel óta Karéliában tüzérségi harc folyik. Kiseb járőrök átkeltek a határon, azonban nagyobb támadások még nem történtek. A Ladoga tó északi részén szovjet felderítő járőrök szintén átlépték a határt. (MTI)

Két orosz gépet lelőttek

Helsinki, november 30. (Havas.) A honvédelmi minisztérium jelentése szerint két orosz repülőgépet lőttek

le. Az egyiket Helsinki mellett, az oroszok Peiskari szigetén csapatokat készülnék partra szállítani. (MTI)

Az orosz légitámadás részletei

Berlin, november 30. (Magyar Távirati Iroda.) A Finn Távirati Iroda jelentése szerint szovjetorosz repülőgépek a mai nap folyamán majdnem minden nagyobb finn várost bombáztak. A bombák legnagyobb részt gyújtóbombák voltak s sok helyütt tüzet okoztak. Helsinkit kétszer érte bombatámadás. A bombázásnak a külső városban sok halottja és sok sebesültje van. A bombák az épületben is sok kárt tettek. Az okozott tüzeket estig egy kivételével mind eloltották. Kotka városra tíz bombát dobtak a szovjet repülők, de a bombák nem okoztak nagyobb károkat. Lahti várost, ahol a finn rádióállomás van, szintén bombázták szovjet gépek. A támadásnak 4 halott és 5 sebesült áldozata van. Egy házat felgyújtottak a bombák. Hanko városát két ízben is bombázták. A bombák sok kárt tettek. Egy ember meghalt. Bombázták továbbá Turku városát is. A finn léghárító ütegek a szovjet gépek közeledtére azonnal működésbe léptek és 3 szovjet gépet lelőttek. A szovjet csapatok csütörtök reggel több helyen átlépték a szovjetorosz-finn határt. A finn katonaság mindenütt ellentállt a szovjet csapatoknak és harcok árán a szovjet csapatokat szovjet területre szorította vissza. Csütörtök este finn területen schol sem állnak szovjet katonák. A harcokban a finn csapatok 4 szovjetorosz tankot megsemmisítettek. Heves harcok folytak a Karéliai földszorosban és Suojarvi környékén, ahol a finn erődítmények vannak. A délelőtt folyamán a szovjetorosz tüzérség hevesen ágyúzta a finn erődítményvonalat. Mannerheim tábornok, aki a finn hadsereg főparancsnoka, 1918-ban

a finn szabadságharc vezetője volt, ma 71 éves. Szovjetország repülőik több városban röpcedülákat dobtak le, amelyeken felszólítják a lakosságot, hogy buktassa meg kormányát és Mannerheim tábornokot.

Az Egyesült Államok moszkvai nagykövete délelőtt megbeszélést folytatott Pó emkin h. szovjetország külügyi népbiztossal és felajánlotta az Egyesült Államok közbenjárását az ellentét elsimítása érdekében. A szovjetkormány a közvetítést visszautasította.

Párizs, november 30. A Havas Iroda helsinki jelentése szerint a finn rádió a következő részleteket közli az orosz légítámadásról:

13 repülőgép bombázta Helsinkit déli külvárosait. A városban magában mégis teljes a nyugalom. 11 óra körül újabb 4 repülőgép jelent meg, a légvédelmi tüzérség azonban elűzte őket. A tengerpart felől ágyúdörgés hallatszik. Viborgra (Viipuri) gyújtóbombákat dobtak s ezek 3 helyen tüzet okoztak.

A határon eivágták a távbeszélő vezetékeket és a határ egyes pontjait szovjet csapatok szállták meg.

A malmi repülőtérre dobtak bombák mintegy 400 m-nyire hullottak a központi épületektől. Az okozott kár

Mannerheim a finn főparancsnok

Párizs, november 30. A Havas Iroda oslói jelentése szerint a norvég rádió bejelentette, hogy a finn köztársasági elnök kihirdette a hadállapotot és Mannerheim tábornagyot bízta meg a finn hadsereg főparancsnokságával.

Helsinki, nov. 30. A hadsereglőparancsnokság megtett minden intézkedést arra, hogy a határvezetben biztosítsa a nyugalmat és finn részről megakadályozzon minden megdöntést minden cselekedetnél. Igen sok finn középület körül homokzsákokat helyeztek el. (MTI)

Helsinki, nov. 30. (Havas.) Finn forrásból hivatalosan a következő részleteket közlik annak a finn-orosz határci-
densnek az ügyében, amely Pummangit a Jeges-tenger közelében történt és amelynek során finn határvörök eltűntek:

A Pummangit közelében fekvő Haminanturiban finn határvörök a határvörök háza előtt teljesítették őrszolgálatot. Délután 5 óra tájban lépések zajára lettek figyelmesek. Ezzel egyidőben távbeszélőn azzal a kérdéssel fordultak a pummangit határvörökhöz, hogy miért küldtek ki újabb határvöröket; e kérdés után azonban a

Moszkva: Megindult a harci tevékenység

Moszkva, november 30. (Német Távirati Iroda.) Mint mértékadó orosz részről kijelentették, megfelel a tényeknek, hogy Szovjet-Oroszország és Finnország csapatai között a szárazföldön és levegőben megindult a harci tevékenység. (MTI)

Repülőátadások és tüzérségi harcok az egész határvonalon

Helsinki, november 30. Csütörtökön délelőtt 9 óra 20 perckor legiradót jeleztek. A tovaros telett három repülőgép repült el. A légi elhárító ütegek azonnal működésbe léptek. A szovjet repülőgépek könnyű bombákat dobtak le Helsinkire repülőterére, de emberéletben nem esett kár.

A finn partok fölött 9 óra 50 perckor 10 repülőgép jelent meg. A repülőgépek átrepültek Viipuri felett és néhány gyújtóbombát dobtak le, amelyek három tüzesetet okoztak. Kronstadt ágyú bomb-

Két oldalról folyik az orosz támadás

Párizs, november 30. (Havas.) A Finnország ellen irányuló orosz támadás két oldalról történik. Északon az orosz csapatok elfoglalták a halászfélszigetet és megkísérik Petsamo kikötőjének elfoglalását.

Petsamo Finnország egyetlen kikötője a Jeges-tengeren. Délen a Finn-öböl és a Ladoga tó közti félszigeten a szovjet csapatok előnyomulását nemcsak a távoli tüzérség, hanem Kronstadt nehéz ütegei is támogatják. Itt orosz csapatok harc-

jelentéketlen, senki sem sebesült meg. A finn légvédelmi ütegek két orosz repülőgépet löttek le. A finn rádió szerint a Szovjet csapatokat akart partra szállítani. Figyelmezteti a rádió a közönséget, hogy a légítámadások alatt ne maradjon az uccárok és a tanítók ne küldjék haza a gyerekeket az iskolából, míg a riadó tart.

Más forrásból érkező hír szerint Helsinkiben 11 órakor még teljes a nyugalom.

A levegő tiszta, egyetlen felhő sincs az égen, a gyereket és nőket összegyűjtötték és hamarosan elszállítják őket gépkocsikon és társasgépkocsikon. Pániknak nyoma sincs, de még a nyugtalanságnak sem. A főváros kiürítését igen gyorsan végre tudják hajtani. (MTI)

beszélgetés hirtelen megszakadt.

A pummangit határvörök azonnal utasításokért fordult a Linnahaarban állomásozó határvörparancsnoksághoz. A határvörök erre azt a parancsot kapta, hogy az állomás parancsnoka, — egy hadnagy, — 8 főnyi járőrt küldjön a helyszínre. Őt 20 óra 20 perckor a járőr értesítette a linnahaari parancsnokságot, hogy Haminanturiban közelében puska lövéseket hallott. A jelentés átvétele után a hadnagy megfelelő számú emberrel felderítő útra indult. A hadnagy járőrével este 10 óra 30 perckor érkezett Haminanturiba, ahol a határvöröket üresen, a távbeszélő vonalat pedig a háztól 4 méter távolságban elvágva találta. (MTI)

Helsinki, nov. 30. (NST.) Moszkvai jelentés szerint az tmlut hét végén Sztalin, Molotov, Vorosilov és a szárazföldi, valamint tengeri haderők parancsnokainak részvételével ülést tartottak, amelyen megtárgyalták a finn-orosz viszonyban hozandó döntést.

A Finn-öböl keleti részén már kezd befagyni és ez a körülmény nagymértékben hátráltatja a tengerészeti és légi tevékenységet. Ezért vetették fel a javaslatot, hogy az orosz-finn kérdést a lehető leggyorsabban oldják meg.

bázták a karéliei földszoros partján lévő Terijoki közelében fekvő Vamelsuut.

A határ közelében lévő Kivenpaanánál tüzérségi párbaj folyik.

A szovjet csapatok a keleti határon

elfoglalták a Soujerva közelében lévő beszögellést.

A vudski völgyben lévő ipartelepknél sok szovjet repülő bombát dobtak le. (MTI)

ban állanak a finn erőkkel, amelyek meg akarják akadályozni az oroszok Viipuri és az ország belseje felé történő előnyomulását. Az oroszok azonban ezzel egyidejűleg a tenger felől is támadnak s csapatokat tesznek partra a Peiskari-szigeten, amely mintegy 70 km-nyire van Kronstadtól és így Leningrad kulcsaként szerepel. Másrészt a szovjet-repülőik az ország belsejében igyekeznek a rendet megbontani repülőterek és gyárak bombázásával.

Eddigi jelentés szerint a szovjet csapatok mintegy 20 km-nyire mélységben hatoltak be finn területre,

erős tüzérségi előkészítés után a vörös hadsereg elfoglalta a határmenti parti sávot és Kivonnappa községet és Kuokkala határállomást. A finn hadsereg

Működésben a finn légelhárító ágyúk

Kopenhága, november 30. (Stefani) A lapok feltűnő szedéssel közlik azt a még meg nem erősített hírt, amely szerint szovjet csapatok ma délelőtt több ponton behatoltak a karéliei földszoros területére.

Hozzáteszik a lapok, hogy Helsinkiben ma reggel 9 óra 15 perckor felhangzott a légítámadás jelzése. Tíz perccel később három — valószínű-

csak a védekezésre szorítkozik, miután ez a legelőnyösebb számára. Védekezését jelentősen megkönnyítik a terepnehezségek, továbbá a kiépített erődítményök, az úgynevezett Mannerhem-vonal, amely a Karéliei félszigetet zárja el. (MTI)

A légítámadást elhárító ütegek haladéktalanul működésbe léptek.

A közlekedés a város központjában megállt. A lakosság nagy nyugalmat tanusított és semmiféle vakrémület jelét nem mutatta.

„Svédországban nem rendeltek el mozgósítási intézkedéseket — de a helyzet megváltozhatik“

Stockholm, november 30. (Német Távirati Iroda.) Svédországban eddig nem ismeretes a finn-orosz viszállyal kapcsolatban semmiféle közlemény. Az „Aftenbladet“ jelentése szerint további intézkedés nem rendelnek el a városban mozgósítási intézkedéseket. A svéd lap egyben mégis azon a véleményen van, hogy a helyzet nagyon hamar megváltozhatik. (MTI)

Stockholm, november 30. (Havas.) Helsinkit svéd követtség felhívja a svéd alattvalókat, hogy a lehető legrövidebb időn belül hagyják el Finnországot. Intézkedéseket tettek elszállításuk érdekében. Finnország és Svédország között a tengeri forgalom megszakadt. A svéd külügyi bizottság pénteken ülést tart. (MTI)

A Szovjet lépése háborúba keverheti egész Dél-Skandináviát

London, november 30. (Magyar Távirati Iroda.) Washingtonból jelent a „Daily Mail“:

Washingtoni körök attól tartanak,

hogy a Finnország elleni szovjet lépések háborúba keverik egész Dél-Skandináviát.

Az Egyesült Államok közvetítése

Washington, november 30. (Havas.) Hull külügyi államtitkár által a finn-orosz ellentét ügyében az Egyesült Államok részéről felajánlott jószolgálatok hírére Roosevelt elnök és Hull külügyi államtitkár között lefolyt távbeszélő megbeszélés után közölték a sajtóval.

Amerikai vezető férfiak véleménye szerint sürgős szükség volt a közbe lépésre, hogy a világgözevéleményt felriasszák és megakadályozzák a válság kitörését. Mivel Roosevelt elnök éppen útban volt Washingtonba, így Hull külügyi államtitkár lépett közbe.

Az 1938. évi európai válság óta az Egyesült Államok kormánya most elsősorban tett ajánlatot jószolgálati elfogadására mind a két félnek. Az amerikai kormány mindezeket megelőzve azzal, hogy csak kérte a kormányfőket, hogy békés közvetítő eljárás, vagy döntőbírói útján intézzék el a vitás ügyeket, de az Egyesült Államok kormány nem ajánlotta fel, hogy saját maga közvetítsen.

Az amerikai közvéleménynek Finnország iránt érzett mély rokonszenve

indította Hullt arra, hogy felajánlja Amerika jószolgálatát. Lehetségesnek tartják, hogy Hull ajánlatát kedvezően fogadja a két kormány.

Kételkednek azonban abban, hogy az amerikai ajánlat azonnali sikerre vezetne, mivel Szovjet-Oroszország már nagyon messzire ment, de remélhető, hogy az ajánlat alkalmas lesz arra, hogy esetleg békésen végződjék a viszály.

Ha az ajánlatra valamelyik fél negatív választ adna, azt támadónak lehetne tekinteni. (MTI)

Washington, november 30. (Havas.) Washingtoni diplomáciai körökben hangoztatják, hogy a Molotov által bejelentett finn-orosz diplomáciai kapcsolatok megszakítása méginkább időszerűvé tette Hull külügyi államtitkár ajánlatát.

A diplomáciai kapcsolatok megszakításával a közvetlen eszmecsere Helsinkit és Moszkvát között lehetlenné vált; amennyiben Szovjet-Oroszországnak szándékában áll a béke megőrzése és a tárgyalások folytatása, akkor a jelenlegi helyzetben elfogadja az Egyesült Államok, vagy más ország jószolgálatát. (MTI)

Finnország örömmel fogadja Amerika jószolgálatát

Washington, november 30. (Havas.) Schöpfung, helsinki amerikai követtel közölték, hogy Finnország örömmel fogadja Amerika felajánlott jószolgálatát és reméli, hogy a washingtoni kormány közbenjárásával sikerül a már megkezdett orosz támadást korlátozni. Az amerikai moszkvai nagykövetnek viszont kijelentették, hogy nincs semmi értelme, hogy igénybevegyék az Egyesült Államok jószolgálatát. Hull megbeszélést folytatott Roosevelt elnökkel az orosz támadás által teremtett helyzetről. Az orosz támadás nagy felháborodást keltett washingtoni politikai körökben. Roosevelt Hullal és Wellesel most tanulmányozza a helyzetet.

Egyes szenátorok a kongresszus legközelebbi ülésén az Oroszországgal való diplomáciai viszony megszakítását fogják indítványozni. (MTI)

Washington, november 30. (Havas.) Roosevelt elnök egyheti washingtoni tartózkodása után visszatért Washingtonba. Megérkezése után azonnal megbeszélést folytatott Hullal és Wellesel a finn-orosz eseményekről. (MTI)

Érdeklődés a választásokról

A debreceni reform presbitériuma csütörtökön egyházi tanácsmunkában volt. Az ülésen dr. R. Püspök és a hivatalos miatt távol lévő dr. K. Dor főgondnok helyett van elnököl.

Révész Imre püspökötta meg a gyűlést. A elsőpontként Juhász Dor egyházi főjegyző kegyeletes szavakkal presbiter elhunytáról.

Ezután a helyébe Csobai Károly püspök az esküt, majd jelenté. Nagy András ny. k. szörményi Kálmán hunytáról.

Révész Imre püspökgyűléssel, hogy az újpöcsög Sallay László hívták be.

Adomány

A tárgysorozat köv-ként az adományokról következett, amelynek mertették özv. Sz. né végrendeletét, am-tendő Kálmán Ház jav-ter uccai egyházzrészpályozói szegények 50 pengőt hagyott. elhatározta, hogy kö-a hagyományozó cs-
aranykönyvben örök-mányozást.

Az egyházmegyei bírói tisztségre Vad-kei lelkész, a két eg-nító képviselői tiszts-István debreceni és b-
bárdni igazgatótani-ta meg a presbitérium

Erdős Károly

Az egyházzrészek a missziói bizottság kezett ezután a köv-kaprogrammal.

Ezzel kapcsolat-
Nagy Sándor elő-
hogy a presbitérium-
jutott hivatalosan t-

dr Erdős Károly az egyetem közle-ségén egy épület-
amely alkalmas tartására és dr-
ott már hosszabb ó-
rákat

Révész Imre püspök-nevében a követend-lekedetért a legnagyobb jezte ki.

Dr Erdős Károly vakkal mondott kö-
— Amit eddig nyilvánosságra hoz-
hálát azok az Isten-
kem azt megenged-
A presbitérium megüresedett tagsá-
vetkező presbiterel-
Arvaügyi bizottság-
Endre és Benke In-

Hungária

ELŐ

Érdekes indítványok a választások rendjének megóvására a presbitérium előtt

Ary Gyulát választotta meg pénztárnoknak
a presbitérium

A debreceni református egyház presbitériuma csütörtökön délután az egyház tanácstermében gyűlést tartott. Az ülésen dr Révész Imre püspök és a hivatalos elfoglaltsága miatt távol lévő dr Kölcsey Sándor főgondnok helyett Balogh István elnököl.

Révész Imre püspök imája nyitotta meg a gyűlést. A tárgysorozat első pontjaként Juhász Nagy Sándor egyházi főjegyző emlékezett meg kegyelletes szavakkal Márk Endre presbiter elhunytáról.

Ezután a helyébe behívott ifjú Csobai Károly pópresbiter tette le az esküt, majd jelentés következett Nagy András ny. kántor és Böszörményi Kálmán pénztárnok elhunytáról.

Révész Imre püspök közölte a gyűléssel, hogy az úpresbiteri tisztiségre Salla László gyógyszerészt hívták be.

Adományok

A tárgysorozat következő pontjaként az adományokról szóló jelentés következett, amelynek keretében ismertették özv. Szatmári Lászlóné végrendeletét, amelyben a létesítendő Kálvin Ház javára 100, a Mester uccai egyház rész javára 50 és az ispotályi szegények részére szintén 50 pengőt hagyott. A presbitérium elhatározta, hogy köszönőlevelet ír a hagyományozó családjához és az aranykönyvben örökíti meg az adományozást.

Az egyházmegyei lelkészi tanácsbírói tisztségre Vadon Béla derecekei lelkészt, a két egyházmegyei tanító képviselői tisztségre Szendi István debreceni és Raffai Lajos báránói igazgatótanítókat választotta meg a presbitérium.

Erdős Károly ünneplése

Az egyházrészek jegyzőkönyvei és a missziói bizottság jelentése következett ezután a következő évi munkaprogrammal.

Ezzel kapcsolatban Juhász Nagy Sándor előadó bejelentette, hogy a presbitériumnak csak most jutott hivatalosan tudomására, hogy dr Erdős Károly egyetemi tanár az egyetem közelében saját költségén egy épületet emeltetett, amely alkalmas istentiszteletek tartására és dr Erdős Károly ott már hosszabb idő óta bibliárákat tart.

Révész Imre püspök a presbitérium nevében a követendő és nemes cselekedetért a legnagyobb háláját fejezte ki.

Dr Erdős Károly meghatót szavakkal mondott köszönetet.

— Amit eddig titokban tettem, nyilvánosságra hozom azzal, hogy hálát adok az Istennek, hogy nekem azt megengedte.

A presbitérium bizottságaiban megüresedett tagsági helyeket a következő presbiterekkel töltötték be: Árvai György bizottságba dr Kertész Endre és Benke Imre, missziói bi-

zottságba: dr Juhász Géza, felügyelő bizottságba: Tóth Imre és Molnár János, kollégiumi tanárvizsgáló bizottságba Erdélyi Sándor dr iskolaszéki bizottságba: Baskai Ferenc, Kollégium igazgatói tanácsába dr Vásáry István.

A tanítóválasztások jörendje

Idős Harsányi Imre és több társa beadványt adott a presbitériumhoz a legutóbbi tanítóválasztás alkalmával megéjtett szavazás során tapasztaltokról.

A beadványban a tanítók azzal foglalkoznak, hogy a szavazás lefolyása a jó renddel nem ért össze, nem kéri ugyan a szavazás megsemmisítését, de a jövőben elejét kell venni a hasonló eseményeknek, ha van rá törvény, azzal, ha nincs mihamarább kell rá törvényt hozni.

A multikori tanítóválasztásnál ugyanis nagy zűrzavar volt. Kérik, hogy a jövő választásoknál a szavazás alatt ne engedjenek senkinek sem a szavazó helyiségben tartózkodni, sem a folyosókon a presbiterek kivül.

A gyűlés elfogadta az indítványt. Ormós Lajos, dr Kertész Endre, vitéz Ury Lajos és idős Harsányi Imre szólaltak fel a beadvánnyal kapcsolatban.

Ary Gyulát választották meg pénztárnoknak

Juhász Nagy Sándor ismertette ezután, hogy a megüresedett pénztárnoki állásra összesen 9 pályázat érkezett be. Ary Gyula, Birinyi János, dr Kovács Imre Pál, füleki Kovács Zoltán, Márki Kálmán, Szabó Sándor és Uray Ferenc pályázata. Bejelentette az előadó, hogy az előkészítő bizottság mind a 9 pályázatot elfogadta. A presbitérium azonnal megtartotta a szavazást, amelynek eredménye a következő: leadtak összesen 107 érvényes szavazatot.

A leadott szavazatok közül 61-et Ary Gyula kapott s így őt választották meg a pénztárnoki állásra.

Ary Gyula megválasztásával megüresedett ellenőri tisztség betöltésére nyolc pályázót ajánlott az előkészítő bizottság. A megéjtett szavazás során a leadott 103 szavazat úgy oszlott meg, hogy Márki Kálmán és Birinyi János közt újabb szavazásra került sor. Az új szavazás eredményeként

57 szavazattal 28 ellenében Márki Kálmánt választották meg.

A missziói bizottság javaslata alapján a kereszteselési és temetési szertartás bensőségebbé tétele tárgyában kimondták, hogy kívánatos volna, ha a kereszteselésen mindkét szülő és mindkét keresztszülő megjelene, a temetéseken a lelkészek közölgék a halotti gyülekezettel az éneklendő énekeket és hassanak oda.

Ma este szegedi halászlé és túrós csusza 1-pengő a Páll-sörözőben

hogy a gyászolók énekejenek valamennyien.

Az egyházmegyei elnökség értesítette a presbitériumot arról, hogy a legutóbbi árpádtéri lelkészválasztás alkalmával egy kortesszervezet pénzért ajánlotta fel szolgálatait a választásokon. Kéri a presbitériumot, hogy hasson oda, ez más alkalommal ne forduljon elő és a lelkészválasztás tisztaságát ne zavarják meg ilyen események.

Juhász Nagy Sándor előadó ismertette idevonatkozólag az előkészítő bizottság javaslatát, amelyben mély megdöbbenésének ad kifejezést a presbitérium a történetek felett.

Ezt az esetet azonban nem szabad általánosítani, mert Debrecenben a lelkészválasztások

a legnagyobb rendben szoktak lefolyni.

A jövőben a legnagyobb vigyázattal fognak örködni, hogy az ehhez hasonló eset meg ne ismétlődjön.

Kéri a híveket, hogy tartózkodjanak a kortézától a lelkész-

választásokon

és vegyék elejét a korteskedésnek, akik pedig mindenáron ilyen eszközökkel akarnak dolgozni, azokat ki kell közöszíteni.

Jelentés következett ezután Zsádon Antal kántorrá történt megválasztásának megerősítéséről. Az előadó ismertette Zsádon Antal levelét, amelyben köszönetet mond a megválasztásért és bejelenti, hogy állását december elsején elfoglalja.

A pénztárvizsgálat eredményéről szóló jelentésből kitűnt, hogy Böszörményi Kálmán pénztárnok tragikus halála után nyomban megtartották Balogh Béla vezetésével a pénztári vizsgálatot visszamenőleg az egész mult évre és mindent a legpontosabban elszámolva, egyetlen fillér hiány nélkül találtak.

Az egyház 1940. évi költség-előirányzatának tárgyalása során megállapítást nyert, hogy

a bevétel 609.426 pengő, a kiadás 628.425 pengő.

A presbitérium ülése dr Révész Imre püspök imájával ért véget.

Disznóölökéssel keresztül szúrta szívét egy öreg gazdálkodó

Tragikus módon követett el öngyilkosságot Hajdúszoboszlón egy 70 esztendőes öregember.

Rácz Erdei Lajos gazdálkodó több alkalommal hangoztatta hozzátartozói előtt, hogy betegsége rendkívül elkeserítette és az első alkalommal végez magával. Az öreg gazdálkodóra ezóta fokozott figyelemmel örködték hozzátartozói, de Rácz Erdei Lajosnak mégis sikerült végrehajtania végzetes szándékát.

Tegnap délután hozzátartozói néhány percre egyedül hagyták a konyhában az idős férfit. Rácz Erdei La-

jos hirtelen elővette az egyik fiókból a hatalmas disznóölökést, a mellére illesztette és

keresztül dőlte magát.

A hosszú pengéjű kés teljesen keresztülhatolt az öreg gazdálkodó testén és

a hátán jött ki, átfurva a szívet. Rácz Erdei Lajos abban a pillanatban meghalt és kétségbeesett hozzátartozói már csak a holttestét találták meg.

A tragikus öngyilkosság áldozatának eltemetésére engedélyt adott az ügyészség.

Tiltott beavatkozástól fertőzést kapott és meghalt egy fiatalasszony

Ungvári Sandorné 24 éves hajdúböszörményi asszony néhány nappal ezelőtt súlyosan megbetegedett. Azonnal orvost hívtak hozzá, aki megállapította, hogy Ungváriné állapota válságos és intézkedett, hogy a fiatalasszonyt szállítsák be a debreceni klinikára. Ungvári Ferencné azonban a klinikán sem tudtak segíteni és

a szerencsétlen fiatalasszony meghalt.

Az orvosi vizsgálat során megállapították, hogy Ungváriné halálát til-

tott beavatkozás okozta. A fiatalasszony

a beavatkozás következtében fertőzést kapott és ez végzett vele.

A vizsgálat természetesen megindult és a hatóságok megállapították, hogy egy hajdúböszörményi asszony végezte a tiltott beavatkozást. Az asszony ellen

gondatlanságból okozott emberölés gyanúja címén eljárás indult.

VASÁROLJON HIRDETŐINKNEL!

Hungária filmszínház RUDOLF VALENTINO
és BANKY VILMA
legjobb filmjének hangosított
változata:
M A
ELŐSZÓR

„A SEJK FIA”

Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor! ❖ A LEGUJABB VILAGHIRADÓ!

A város képviselteti magát a december 6-i istentiszteleteken

December 6-án, a Kormányzó Ur nevében a debreceni templomokban ünnepi istentiszteleteket tartanak. Az istentiszteleteken a város képviselőiben kiküldöttek jelennek meg. A Nagytemplomban dr. Balogh Sándor főjegyző és Taty Zoltán árvaszéki elnök, a Szt. Anna uccai római katolikus templomban Pálfi Zoltán tanácsnok, Zádor Gyula műszaki tanácsos, a görög katolikus templomban Valló Antal dr. és Garandi Henrik tb. tanácsnok, az evangélikus templomban dr. Dömsödi Károly tanácsnok és Orosz Árpád tb. tanácsnok.

TAGÉRTEKEZLET A FRONTHARCOS OTTHONBAN

Csütörtökön este 7 órai kezdettel tagértekezlet volt a Frontharcos Székházban. Ez alkalommal is nagy érdeklődés nyilvánult a tagértekezlet iránt. Sarkady Sándor tart. hadnagy a „Kémkedésről” tartott érdekes ismertető előadást, melyet a tagértekezlet közönsége feszült figyelemmel hallgatott.

Anyakönyvi hírek

Születések:
Tukacs László uccasprő, Gohér u. 7. fiú István. Balla Imre fm., Hajdúszoboszló, fiú Imre. Barabás Sándor tanító, Hajdúszoboszló, fiú Sándor. Varga Lajos napzs., Tegez u. 40. fiú Ferenc. Terdik Ferenc fm., Kállósején, fiú György. — Széles Gyula napzs., Püspökudány, fiú István. Hajdu Imre MAV műhelyi munkás, leány Erzsébet. Deák Márton fm., Bellegelő 105., fiú Sándor. Cseresznyés József napzs., Zrinyi u. 81., fiú József.

Eljegyzések:

Váradi Sándor Károly városi tisztviselő, Nógrádi M. u. 10. — Kele Gizella Lenke, Baross u. 10. Kálmán István gazdálkodó — Fazekas Jolán, Bellegelő 217. Dr. Kapros Tibor banktisztviselő, Hajnal u. 7. — Adam Piroka Elvira, Burgondia u. 16. Hahn Ferenc János egyetemi al-tiszt, idegklinika — Cseresznyés Margit, Jánosi u. 20. Német Béla posta forg. gyakornok, Sátolajúthely — Birker Mária, Baross u. 8. Döbröndi István fodrász s., Augusztina Szanatórium — Bereczki Piroka, Augusztina Szanatórium. Lajter Károly gazdálkodó, Nagyhegyes 8. — Józsa Erzsébet, Szoboszlai dűlő 5. Kigyós Sándor alkalmi munkás — Varga Róza Hatvan u. 31. Sinka András m. kir. rendőr, Ungvár — Kovács Róza, Szappanos u. 15. Farkas Sándor ács s., Dévai u. 27. — Kállai Margit, Hatvan u. 37. Dr. Balogh István múzeumi gyakornok, Bethlen u. 54. — Dávid Gabriella, Bellegelő 116. Juhász Lajos kályhás s., Nagyszalonta 65. — Nagy Erzsébet, Nagyszalonta u. 20. Szabó Gábor MAV esztergályos, Kasza út 34. — Király Viola, Dobó u. 3. — Szöllösi Sándor gyári munkás — Kovács Anna, Bujdosó u. 23. Kovács István asztalos s., Kincseshegy 41. — Bozókai Róza Kincseshegy u. 20. Tamás Kálmán asztalos s., — Apai Ilona, Álmos u. 7. Győrfi András alkalmi munkás, Kertész u. 6. — Ráskai Alexia Eszter, Tegez u. 80.

Halottak:

Scholtz Kornél bányamérnök, ág. ev. 37 éves, Nyírbátor. Oláh István, ref., 7 éves, MAV Kolónia VII. 2. Szigeti Mihály kubikos, ref., 50 éves, Batthyányi u. 2. Babicsák József MAV nyugd., ref., 7 éves, Márton K. u. 6. Gazdag Pál vill szerelő, rk., 69 éves, Jánosi u. 13.

Szombaton, vasárnap: „TOPRINI NASZ” (Magyar film!) — Jövő héten keddtől jön: „A TÖKÉLETES HÁZASSÁG” és „SARGA KALÓZOK”.

Diplomáciai úton juttatták el az okleveleket az egyetem külföldi díszdoktoraihoz

Megérkeztek az egyetemhez a kitüntettek köszönő levelei

A Kollégium jubileumi ünnepségei során, mint jelentettük, a debreceni Tisza István Tudományegyetem több külföldi református kiválóságot avatott az egyetem díszdoktorává. A művészi kiállítású díszdoktori okleveleket a külföldi kiválóságoknak diplomáciai úton küldte el az egyetem tanácsa s ezeket a díszdoktori okleveleket az illetőknek az egyes egyetemek rectorai nyújtották át. A díszdoktorok levélben köszönték meg az ősi iskolának a kitüntetését. Köszönet érkezett a halai egyetem

dr. Schumann, a göttingai egyetem dr. Weber és a marburgi egyetem dr. Brett professzorától. Keresetlen szavakban mondották köszönetet a kitüntetésért, felelítették díszdoktori oklevelük gyönyörű köntösét és stílusát, majd megemlítették, hogy amint a háborús feszültség elül Európában kötelességszerűen egy-egy előadás keretében személyesen mondanak köszönetet Debrecenben az ősi iskola falai között kitüntetésükért. Itt említjük meg, hogy az oklevelek tokjait az egyik diakónissza testvér tervezte.

A magyar film bírálata az Esztétikai Társaság ülésén

Mitrovics Gyula professzor felszólalása a társaság ülésén

A Magyar Esztétikai Társaság legutóbb Budapesten tartott ülésén behatóan foglalkoztak a magyar filmgyártás és a magyar filmpiac és általában a magyar film ügyével. Ezen a gyűlésen heves kifakadásokkal illeték a magyar film forgatókönyv készítőit és több panasz hangzott el a témaszegénység miatt. Ezekhez a témákhoz dr. Mitrovics Gyula debreceni egyetemi professzor is hozzászólt és beszéde széles körökben keltett feltűnést, annyira, hogy most a professzort felkérte több fővárosi lap, hogy hasábjainkon is mondja el idevonatkozó elgondolásait.

Csütörtökön alkalmunk volt beszélni a kitünő debreceni professzorral, aki kijelentette, hogy a Magyar Esztétikai Társaság legközelebb a magyar irodalom termékeivel és a magyar könyvkiadással és a kiadmányokkal fog Budapesten hasonló keretben foglalkozni. E témakörnél szerepelni fog Debrecenből dr. Gulyás Pál felszólalása, de rajta kívül egész sereg fővárosi író is bejelentette már felszólalását.

Felmentették a becsületsértés vádjá alól

Becsületsértés és könnyű testisérés vétségével vádolva állt csütörtökön délelőtt a járásbíróság előtt egy városi tisztviselő. A vele egy házban lakó özv. Borsi Károlyné feljelentésére indult meg az eljárás a tisztviselő ellen. Borsiné a feljelentésében azt panaszolta, hogy a tisztviselő október 7-én őt szidalmazta, sértő kifejezésekkel illette, majd rátámadt és öklével addig ütlegelte, amíg össze nem esett. A tárgyaláson a vádlott tisztviselő tagadta a vádat, elmondta, hogy Borsi Károlyné már hosszabb idő óta haragban van vele és úgy őt, mint családját több alkalommal sértegette. A nevezett napon is Borsiné kezdte őt sértegetni, majd a szócata hevében

felkapott egy seprűt és azzal hadonászott. A seprűt, hogy ne üsse meg vele, kivette Borsiné kezéből. Nem tartja kizártnak, hogy a seprűelvétel közben esetleg megütötte. Több tanut hallgatott ki a bíróság az ügyben, de a tanuk közül egy sem volt olyan, aki azt látta volna, hogy a tisztviselő ütlegelte volna Borsi Károlynét, ellenkezőleg olyan vallomások hangzottak el, hogy Borsiné sértegette a tisztviselőt és családját több alkalommal is. A bizonyítási eljárás befejezése után a bíróság a tisztviselőt a becsületsértés és könnyű testisértés vétségének vádjá alól jögerősen felmentette.

A képviselőház ülése

Budapest, november 30. Tasnádi Nagy András elnök tíz órakor nyitotta meg a mai ülést. Bárczay Ferenc a honvédelem fejlesztésének és a népiélet fokozásának a szükségességére mutatott rá. Hangoztatta, hogy az ézszerű határokon nem lehet túlmenni, mert ennek a következménye a gazdasági összeomlás lenne. — Az ézszerű határok megállapítása a kormány és a törvényhozás feladata, nem pedig az ucca hangulata, amelyet sokszor mesterségesen irányítanak. Imrédy Béla arról beszélt, hogy a mai időkben le kell mondani minden sallangról, siker keresésről, bírálatról és demagógiáról. — A nemzet egysége — mondotta — egyike a legtöbbet hangoztatott kívánalmaknak. Ennek a lelkek konszenzusán kell alapulnia. Az erős kézzel irányított csend még nem jelenti a lelkek konszenzusát. Az egység nem is lehet szásszá-

lékos. Mindig lesznek másképp gondolkozók: jóhiszeműek és rosszhiszeműek egyaránt. Mindig lesznek fantaszták, de mem állítani, hogy a nemzetnek nyolcvan-kilencven százalékát, még pedig nemcsak szám szerint, hanem érték szerint nyolcvan-kilencven százalékát is egységes közszellem táborába lehet állítani. A vezérszónok után Csóor Lajos szólt fel, aki a javaslatot nem fogadta el. Donáth György a tisztviselői fizetések emelését és nyugdíjkérdés rendezését sürgette. Nagy Ferenc a parasztság kérdésével foglalkozott és hangsúlyozta, hogy a parasztság számára több kulturát kell adni. A javaslatot nem fogadta el. Egri Ferenc a kisiparosság helyzetével foglalkozott, végül elfogadta a javaslatot. Kilenc ellenzéki szónok felszólalását törölték, mert nem voltak jelen.

Közi Horváth József a családvédelem fokozottabb ütemét sürgette, — Tegzes László korszerű szociálpolitikai feladatokról beszélt, majd Vályi Lajos előadó betérjesztette a közjogi bizottság jelentését a Pesti Hazai Első Takarékpénztár részére engedélyezett címer használatáról szóló törvényjavaslat egyes szakaszai felett való döntést. A Ház ülése 6 órakor ért véget.

Letették az esküt a bölcsészkar új gyakornokai

Néhány nappal ezelőtt az egyetem bölcsészeti karára több új végzett tanárt neveztek ki gyakornokká. — Ezek az újonnan kinevezett egyetemi gyakornokok csütörtökön délelőtt a bölcsészeti kar dékánjának kezébe letették a hivatali esküt. Az új egyetemi gyakornokokhoz dr. Rugonfalvi Kiss István, a bölcsészeti kar ezidei dékánja intézett beszédet és ebben kitartó tudományos munkára buzdította őket. Valamennyi esküt tett gyakornok az egyes tudományos intézetekhez nyert már korábban beosztást.

Megszökött az elmeegógyintézetből — Debrecenben elfogták

Egy elmebeteg ember adott munkát ma délután a mentőknek. Szatmári Sándor már ezelőtt is több helyen volt gyógykezelve elmeegógyintézetekben. — Legutóbbára Kassán kezelték. Néhány nappal ezelőtt azonban megszökött az elmeegógyintézetből s Debrecenbe jött. Itt a Kisállomásnál, a Hatvan és a Vendég ucca sarkán különös viselkedésével magára vonta a járókelők figyelmét. Nemsokára rendőrök is kerültek elő, akik látva, hogy kivel van dolguk, azonnal letesítették a mentőket, akik a szerencsétlen embert kiszállították a klinikára, — majd innen a Horthy Közkórházba szállították, ahol kezelésben fog részesülni.

195 IDEIGLENES ÁLLAMI ALKALMAZOTTAT VÉGLEGESITENEK

Budapest, november 29. (Magyar Távirati Iroda.) Az értelmiségi munkakerök munkanélküliségének enyhítése céljából a kormány még 1937-ben úgy intézkedett, hogy az állami közigazgatásban költségvetésileg rendszeresített állásokon felül 850 főiskolát végzett egyén alkalmaztassék. A kormány az az intézkedés kizárólag szociális célzatú volt. Az ideiglenesen alkalmazottak közül azok, akik a szolgálatban beváltak, az állami költségvetésben rendelkezésre álló lehetőségeken belül rendszeren állások helyezetttek el. A főiskolai képesítésű ideiglenes munkakerök végleges elhelyezése ügyében még igen jelentős további lépést jelent a kormány az az intézkedés, hogy 195 ilyen ideiglenes alkalmazottat főiskolai képesítésű állami gyakornokká nevez ki. A kinevezéseket a hivatalos lap december 1-i száma fogja közölni.

LOSSONCZY ISTVÁN FŐISPAN GYASZA

Lossonczi Lossonczy Gizella, a borsodmegyei Nőegylet elnöke életének 83. évében, november 30-án Miskolcon elhunyt. Temetés december 1-én délután 2 órakor lesz az avasi templomból. Az elhunytban Lossonczy István Hajdú vármegye és Debrecen város főispánja nagynéjét gyászolja. (MTI)

Dr Révész Imre vezetésével k... Kormányzónak

A debreceni Kollégium jubileumi ünnepségével kapcsolatosan a Kollégium igazgatósága a debreceni matus egyházkerület elnöke egyetemben határozat' ag kin... hogy a Kollégium érdeklében munka és támogatás jutalm... ezüstműl és bronzból jubileumi... emeket veret. Ezeket a sz... Berán fővárosi szobrászmű... már el is készítették. Az első ilyen ezüst érmet... gyarország főmértóságá...

Leesett a repedést k...

Nádudvar községből Debrecenre hajtott szekéren Szakállt egy óra mulva találta az országúton vérbefagyva. A szerencsétlen fiú a lovak közé esett és az a keresztlülapostak rajta...

A kereskedő közgyűlése anyagellátás

Tegnap tartotta a kereskedő iparkamara rendes közgyűlését, Sesztina-Nagybáky Jenő elnök vezetésével. A közgyűlés az önállóított költségaakkóval tosan terjesztett elő jelentést, a érdekessége, hogy a kamara 3.200.000 pengő, közel 600 kéregyában mondott véleményét a ségi Munkanélküliség kormánybizsére. A közgyűlés a jelentést vette azzal, hogy szükségesnek hogy a kormánybizottság a karszere megküldje azok névjegyzélonállított kölcsönt kaptak. Dr Diczsi Alajos titkár a napraforgómag olaj forgalmábaljózoása tárgyában tett jelentés a nyersanyagellátás kérdésesimint az árkormánybizottság isseivel foglalkozott alaposan isen. Hangsúlyozta, hogy a nyerslátással kapcsolatosan a mai reegység hiányában szenved és a vidék érezhető hátrányban íóvárossal szemben. Sesztina-Nagybáky Jenő és Nagy József kamarai tag h lása után a közgyűlés kimondt szükségét, hogy a nyersanyag a kamarákat vonják be a nyersosztás munkájába, mert így az irányelvek, valamint a jogos vid...

Vígyszinh
Ma is a döntő sikert arató izgalmas MAGYAR film:
„5 ÓRA 4”
(A TÖRVÉNY NEVÉB)
Fősz.: TASNADY FEKETE — KISS FERENC — URAY DAR — MAKAY M. — VADPÍR — GREGUSS — KÓBOCZ

Dr Révész Imre és báró Vay László vezetésével küldöttség nyújtja át a Kormányzónak a kollégiumi emlékérmeket

A debreceni Kollégium jubileumi ünnepségével kapcsolatosan a Kollégium igazgatósága a debreceni református egyházkerület elnökségével egyetemben határozat'ag kimondta, hogy a Kollégium érdekében kifejtett munka és támogatás jutalmazására ezüstpénzből és bronzból jubileumi emlékérmeket veret. Ezeket a székely érmekeket Berán fővárosi szobrászművésszel már el is készítették.

Az első ilyen ezüst érmet Magyarország főméltóságú Kormányszócskája, aki a Kollégiumnak ma élő legnagyobb tanítványa és pártfogója az ősi iskolának.

A Kollégium vezetősége az egyházkerület vezetőségével nem régen mondotta ki ezt a határozatot és az emlékérmeket a tiszántúli ref. egyházkerület világi és egyházi feje: báró Vay László főgondnok és dr. Révész Imre ref. püspök egy küldöttség élén viszi Budapestre és nyújtja át a főméltóságú Kormányzó úrnak.

Leesett a szekérről, máj-repedést kapott és meghalt

Nádudvar községből Debrecen felé hajtott szekéren Szakáll János 17 esztendő bérés. Útközben elaludt és egy fordulónál lezuhant az ülésről. A szerencsétlen fiú

a lovak közé esett és az állatok keresztültapostak rajta.

Szakállt egy óra múlva találták meg az országúton vérbefagyva, eszméletlenül. Nyomban beszállították a debreceni klinikára, ahol megvizsgálták és ápolás alá vették. Megállapították, hogy Szakáll János máj-repedést szenvedett és aligha lehet rajta segíteni. Az orvosok mindent elkövettek, hogy megmentsek az életnek, de eredménytelenül. Szakáll János, anélkül, hogy eszméletre tért volna, tegnap reggel meghalt.

A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése foglalkozott a nyersanyagellátási és árkérdésekkel

Tegnap tartotta a kereskedelmi és iparkamara rendes közgyűlését, amelyet Sesztina-Nagybákay Jenő kamarai elnök nyitott meg, aki bevezető szavaiban megindultan emlékezett meg finn testvéreink megnehezült helyzetéről. Annak a reménynek adott kifejezést, hogy Magyarország a bekövetkezett nehéz időkön próbált képességeivel átküzdi magát és a Kormányzó Ur bölcs vezetése alatt el fogja érni a szebb jövőt.

Dr Harsányi Imre ügyvezető titkár az önállóitási kölcsönakkcióval kapcsolatosan terjesztett elő jelentést, amelynek érdekessége, hogy a kamara mintegy 3.200.000 pengő, közel 600 kérelem tárgyában mondott véleményt az értelmiségi Munkanélküliség kormánybiztosa részére. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette azzal, hogy szükségesnek tartja, hogy a kormánybiztosság a kamara részére megküldje azok névjegyzékét, akik önállóitási kölcsönt kaptak.

Dr Diczsi Alajos titkár a napraforgó és napraforgómagaj forgalmának szabályozása tárgyában tett jelentést, majd a nyersanyagellátás kérdéseivel, valamint az árkormánybiztosság intézkedéseivel foglalkozott alaposan és részletesen. Hangsúlyozta, hogy a nyersanyagellátással kapcsolatosan a mai rendszer az egység hiányában szenved és

a vidék érezhető hátrányban van a fővárossal szemben.

Sesztina-Nagybákay Jenő elnök és Nagy József kamarai tag hozzászólása után a közgyűlés kimondta annak szükségét, hogy a nyersanyag hivatalok a kamarákat vonják be a nyersanyagellátás munkájába, mert így az egységes irányelvek, valamint a jogos vidéki érde-

kek érvényesülése a mai rendszernél jobban biztosítható lenne. Pecsényánszky Sándor és Tóth Bálint kamarai tagok hozzászólása után az árkérdéseikben mutatkozó nehézségek áthidalása és megszüntetése érdekében

a közgyűlés állást foglalt az árelenőrzés decentralizációjára mellett. Végül Waldmann Géza a vásárokon tapasztalható szerencsejátékokkal kapcsolatos visszaélések megállítására tárgyalást szorgalmazt, amelynek érdekében a kamara a szükséges lépéseket megtesszi.

Ezután a közgyűlés az elnök elterjesztésében véget ért.

Egymillió kilogramm vas- és fémhulladék gyűlt össze eddig

A vidéki városokban és falvakban építési, mint Budapestben másfél hónapja lázasan folyik a vas- és fémhulladékok gyűjtése. Mint a Fémgyűjtő budapesti központja jelenti, az első száz vagon vas hulladék összegyűjtött és az anyagának a feldolgozó üzemekhez való szállítása megkezdődött.

Felismerve a gyűjtés nemzetvédelmi fontosságát, gyűjtenek az egyesületek, iskolák, cserkészek és magán személyek hiszen mindenki tudja, hogy rendkívül időként élünk és a fémgyűjtés végső célja senki előtt sem lehet kétséges.

Gyűjteni lehet törött kanalat, rozsdás kályhacsövet, lyukas pléhedényt, üres konzervdobozt, szegkeket, hasznavehetetlen kulcsokat, drótdarabkákat és más ilyesmit. A Fémgyűjtő emberei rendszerint naponta mindezt megvásárolják. Akinél a gyűjtésre, vagy az értékesítésre vonatkozólag bármilyen irányú kétsége volna, forduljon a Fémgyűjtő központi irodájához: Budapest, V., Alkotmány u. 10. szám.

Mint a budapesti sajtó már megírta, a Fémgyűjtő a közeljövőben az egész ország területén „Vasnapokat” rendez. A külsőségeiben is érdekesnek ígérkező „Vasnapok” felvonulnak az ifjúsági alakulatok, hogy nyilvánosan is felhívják a közönséget a gyűjtésre. A Fémgyűjtő emberei kocsiikkal járják végig a házakat és összevásárolják a gyűjtött anyagot. A színházak esti előadásai előtt egy-egy népszerű művész szól néhány szót erről a nagyfontosságú mozgalomról.

Megérkezett Debrecenbe Giusso Lőrinc, az egyetem új olasz professzora

Szerdán megérkezett Debrecenbe az új olasz egyetemi professzor: Giusso Lőrinc. Az új olasz professzor a most felállított olasz tanszéket foglalja el és mint egyetemi rendkívüli tanár nyert ki nevezést. Giusso Lőrinc egyike a legképzettebb olasz tudósoknak. Korábban a breslaui egyetemen működött. Nápolyi születésű. Hatalmas irodalmi múlt áll a

háta mögött. Különösen feltűnést keltett világviszonylatban is Leonardiról írt tanulmánya. Giusso Lőrinc megérkezése után nyomban látogatást tett a Tisza István Tudományegyetem bölcsészeti dékánjánál, aki rendkívül szívélyesen fogadta. Giusso Lőrinc első előadása ma, pénteken 12 órakor lesz az egyetem VII. sz. tantermében.

Fogházbüntetések két marólúgos gyermek-halál miatt

Szolnoki Imréné debreceni asszony odahaza nagymosást végzett. Közben bement a konyhába az egyik szomszéd tizenhárom hónapos kislánya. A gyermek megszomjazott és felhajtotta az asztalon felejtett marólúgos pohár tartalmát. A kislányt nyomban a klinikára szállították, de segíteni nem lehetett rajta és a szerencsétlen gyermek meghalt. A törvényszék Fővénység-büntetőtanácsa most gondatlanságból okozott emberölés címén

egy hónapi fogházra

ítélte Szolnoki Imrénét, de a büntetés végrehajtását három évi próbaidőre felfüggesztette.

A másik vádlott özv. Csűrő Sándorné kismarjai asszony volt, aki ellen szintén gondatlanságból okozott emberölés címén

egy hónapi fogházra

ítélte, de a büntetés végrehajtását ez esetben is felfüggesztette.

Fizetés helyett meggyilkolta a borbélyt Két és fél évi fogházra ítélték a gyilkos gazdálkodót

Ez év szeptemberében történt, hogy Pocsaj községben az egyik kocsmában találkozott Fábian Sándor borbély Deák Ferenc gazdálkodóval. Deák adósa volt a borbélynak, aki kérte a tartozás megfizetését, mire vita kezdődött közöttük. A veszekedés a kocsmá udvarán folytatódott, ahol

Deák Ferenc két késszúrással megölte Fábian Sándort.

Az ügyből kifolyólag természetesen megindult az eljárás és Deák Ferenc szándékos emberölés büntetével vádolva csütörtökön került a debreceni büntetőtörvényszék Fővénység-büntetőtanácsa elé. A vádlott gazdálkodó a tárgyaláson nem is próbált tagadni mindössze arra hivatkozott, hogy önévédelemből követte el tettét.

A kocsmában — mondotta valamelyes — Fábian követelni kezdte, hogy fizessem meg, amivel tartozom. Huszonöt kiló búzát kellett volna adnom tartozásom fejében. Ie akkor nem volt módomban ezt sem eljuttatni hozzá. Azt mondtam neki, várjon néhány napig, de olyan hevesen válaszolt, hogy inkább otthagytam és kimentem a kocsmából az udvarra. Fábian oda is utánam jött veszekedett, majd nekemugrott, hogy megverjen.

Védekezésükkel előrántottam a zsebkezesem és hadonászni keztem vele. Közben történt, hogy két szúrás érte.

Az egyik szúrás közvetlenül a szerencsétlen borbélymester szívébe fúródott. Fábian Sándornak azonban még volt annyi ereje, hogy az udvarról bevászorgott a kocsmába. Ott holtan rogyott össze. Deák Ferenc látva a történeteket, — mint a fő-

zött emberölés címén indult eljárás. Csűrőné a marólúgos poharat az asztalon felejtette, miközben odahaza nagymosást volt. Tizenhat hónapos kislánya a poharat megaláta és a tartalmát megitta.

Néhány óra múlva borzalmas kínok között meghalt.

Az anya a főtárgyaláson azzal védekezett, hogy azelőtt egy nappal leest a szekérről, megsérült és a mozdulás közben kevés időre leült pihenni, hogy a sebesülés okozta fájdalmait kissé csillapodjanak. Ez idő alatt történt, hogy gyermeke megitta a marólúgot.

A bíróság özv. Csűrő Sándornét

egy hónapi fogházra ítélt, de a büntetés végrehajtását ez esetben is felfüggesztette.

két és félszázötven évvel a büntetés végrehajtását ez esetben is felfüggesztette.

A Péterfia uccai egyházzrész kézimunkavására

A Péterfia uccai Egyházzrész Női Köre a Kálvin tér 5. szám alatti gyülekezeti teremben december 2-8-ig jótékony karácsonyi kézimunkavásárt rendez. Eladásra kerülnek a női kör tagjai által készített magyaros kézimunkák, továbbá a világhírű beregi, zsákai, kunsági, buzsáki, sárközi varrottasak, diósgyőri rátétes munkák, halasi és abádszalóki csipkék és szintén a női kör tagjai által készített csigatésza és tarhonya. Bessenyei Ilona iparművész szürhímzései, Kiss Ferenc fővárosi iparművész ötvöstanár eredeti és művészi arany, ezüst, bronz tárgyai és ékszerei. A vásáron már 1 pengőtől szép és hasznos kézimunkák kaphatók. Az ünnepélyes megnyitás december 2-án, szombat délután 4 órakor lesz. Mgenyítő beszédet mond Dr. Révész Imre püspök. Minden érdeklődőt szeretettel hív és vár a Vezetőség.

A vásár tartama alatt, később közlendő időben, Aziából hozott és Magyarországon ásatott tárgyak természeti bemutatása keretében Kiss Ferenc ötvöstanár előadást tart.

Vígyszínház

Ma is a döntő sikert aratott izgalmas MAGYAR film:

„5 ÓRA 40”

(A TÖRVÉNY NEVÉBEN!)

Fősz.: TASNADY FEKETE Mária — KISS FERENC — URAY TIVADAR — MAKAY M. — VASZÁRY PIRI — GREGUSS — KOPECZILBOOCCZ.

József a családve-
temét sürgette, —
szerű szociálpoliti-
elt, majd Vályi
ette a közjogi bi-
esti Hazai Első Ta-
engedélyezett ci-
óló törvényjavaslat
t való döntést.
kor ért véget.

az esküt

gyakorlokai

előtt az egyetem
jobb új végzett
gyakorlokai. —
vezett egyetemi
ökön délelőtt a
njának kezébe le-
küt. Az új egye-
z dr Rugon-
án, a bölcsészeti
intézett beszédet
dományos munká-
Valamennyi esküt
tett gyakr tudományos
korábban beoszt.

megyógyintézet-
ben elfogták

er adott munkát ma
Szatmári Sán-
dóbb helyen volt
gyintézetekben. —
kezelték. Néhány
megszókött az el-
Debrecenbe jött. Itt
atvan és a Vendég
viselkedésével ma-
gók figyelmét. Nem-
kerültek elő, akik
dolguk, azonnal ér-
tesítették
akik a szerencsét-
len ember
majd inne-
lították,
ésben fog részesül-
ni.

ES ÁLLAMI ZOTTAT ITENEK

er 29. (Magyar
értelmiségi munk-
tiltségének enyhíté-
sége céljára
mány még 1937-
ben úgy
t, hogy az állami
közigazga-
rendszer
sokon felül 850
gyén alkalmaztas-
sék. A kö-
ez az intézkedé-
ális célzatú volt.
kalmazottak közül
álthatban beváltak,
ésben rendelkez-
eken belül rend-
ztettek el. A fő-
leiglenes munka-
vezése ügyében
ovábbi lépést je-
az az intézkedé-
ideiglenes alkal-
képesítésű állami
ki. A kinevezése-
december 1-i szá-
ma fogja

LOSS

Lesoncz
n czy Gizella, a
et elnöke életének
er 30-án Miskolcon
december 1-én dél-
avasi templomból.
sson czy István
Debrecen város fő-
ásolja. (MTI)

csúsz és az ischiás, a
thritikus fájdalmak
ar természetes „Fe-
iz reggelenként fel-
könyöd, lágy szék-
gacserét, jó emész-
rzetet biztosít. Kér-

A4 C4 B

Németország részéről nem történt állásfoglalás

Berlin, november 30. A külföldön forgalomba került híresztelésekkel szemben megállapítják, hogy német részről nem történt hivatalos, vagy félhivatalos állásfoglalás a szovjet-orosz- finn feszültség kérdésében.

Itteni politikai körök tisztán magánjellegű kijelentése szerint Németország ezzel a bonyodalommal kapcsolatban nem lépheti túl a szemlélő szere-

pét. Utalnak arra is, hogy az északi államok mindig kifejezésre juttatták, hogy nem tartják kívánatosnak a német beavatkozást olyan kérdés-csoportokba, amelyek az ő érdekkörükbe tartoznak. Egyébként Berlinben megértést mutatnak a szovjet-orosz szükséglet iránt, amely a veszélytelen nyílt tengeri utat akarja magának biztosítani a Keleti tengerhez. (MTI)

A finn válaszcikk

Helsinki, november 30. A finn válaszcikkben a finn kormány hivatkozik az 1939 november 27-én átadott finn jegyzék tartalmára és azt az álláspontot feje ki, hogy

a megnevezési szerződés felmondásához szükséges előfeltételek nem állottak be.

A finn kormány ezért indítványozza, hogy a megnevezési szerződés ötödik szakaszának és a szerződéshez csatolt azon egyezménynek megfelelően, amely a felmerült vitás kérdések elintézésére egy békéltető tanács azonnali összehívásáról szól, a békéltető tanácsot hívják egybe.

Egy másik lehetőség gyanánt Németország azt indítványozza, hogy a vitás kérdések megoldását

egy semleges egyeztető eljárásnak vessék alá.

Hogy őszinte szándékának nyomatékossá tanujelét adja abban az irányban, hogy a szovjet kormánnyal megértést hozzon létre és a szovjet kormánnyal azt az érvét, hogy Finnország a Szovjet-Unióval szemben ellenséges álláspontot foglalt el és Leningrád biztonságát fenyegetni akarja, megcáfolja, Finnország hajlandóan mutatkozik a karéliei földszorosan elhelyezett védelmi csapatainak a határ- és vámőrszolgálatok kivételével történő visszavonásáról a szovjetkormánnyal megállapodást kötni, még pedig Leningrádtól oly távolságban történő visszavonásról, hogy ne lehessen azt állítani, hogy ennek a városnak a biztonságát fenyegeti.

„Oroszország érdeke a leghosszabb háború...”

Párizs, november 30. A Havas-iroda geníi jelentésében állítólág feltétlenül hiteles forrásból ismerteti azt a beszédet, amelyet Sztalin a Politbúrónak augusztus 19-én este Moszkvában tartott ülésén Oroszországnak a nemzetközi válság tekintetében követendő politikájáról mondott. E szerint Sztalin állítólág kijelentette, hogy ha Szovjet-Oroszország szerződést köt Franciaországgal és Angliával, akkor Németország meghátrál Lengyelország előtt, modus vivendi keres a nyugati hatalmakkal s így elkerüli a háborút, ami azonban nem érdeke oroszországnak. Ha viszont elfogadják Németország indítványát támadást kizáró szerződés kötése, akkor Németország megtámadja Lengyelországot és elkerülhetlenné válik Anglia és Franciaország beavatkozása beavatkozása a háborúba. Oroszország érdeke ezt

kívánja.

Lengyelország biztosan megsemmisül és akkor Németország átengedi az oroszoknak Lengyelország egy részét, cselekvési szabadságot ad nekik a balti államokban s nem ellenzi Bessarábia visszatérését. Szovjetországnak néha tehát, hogy Németország a lehető leghosszabb ideig tudja a háborút folytatni s Anglia és Franciaország annyira kimerüljön, hogy képtelen legyen Szovjet-Oroszországot és Németországot leverni. Ezért Szovjet-Oroszország gazdaságilag segíti Németországot. Ha Németországl felülkerekednek, az is túlságosan fáradt lenne ahhoz, hogy az első tíz évben legyőztes viszályt tudjon folytatni Oroszország ellen. Igen fontos tehát orosz szempontból, hogy a háború a lehető leghosszabb ideig tartson, hogy a két fél kimerüljön. (MTI)

Sztalin cáfol

Berlin, november 30. A Német Távirati Iroda moszkvai jelentésében Sztalin nyilatkozatát közli a Havas-irodának arról a híreről, amely szerint Sztalin a moszkvai Politbúro augusztus 19-i ülésén sikrázálalt állítólág amellet, hogy az európai háború minél tovább tartson, mert a Szovjetuniónak érdeke, ha valamennyi hadviselő állam elpusztul.

Sztalin a Pravdának adott nyilatkozatában értelesen cáfolja a Havas-iroda jelentésében foglaltakat.

— Az angol-francia propaganda — mondotta Sztalin — az ilyen híresztelésekkel sem teheti meg nem történtté a következő három tény:

Daladier beszéde

Párizs, november 30. Daladier miniszterelnök a kamarában felolvasta a kormánynyilatkozatot.

A hadihelyzet ismertetése után a kormánynyilatkozat áttekintette a Csehszlovákia megszállása után egészen a legutóbbi időkig bekövetkezett eseményeket. — Külön kitért Olaszország politikai magartására, hangoztatta, hogy

Olaszországnak a háború elszigetelésére és kiterjedésének megakadályozására irányuló törekvése nagy mértékben hozzájárul a Földközi-tenger békéjének fenntartásához.

Spanyolországgal való kapcsolatunk, — folytatta a nyilatkozat, — a kölcsönös megértés szellemében megjavult. A diplomáciai áttekintés során a német birodalommal kapcsolatban megemlítette, — hogy Németország erőszakot vet és bi-

1. Nem Németország támadta meg Angliát és Franciaországot, hanem fordítva, Anglia és Franciaország támadt rá Németországra és ezzel vállalta a felelősséget a háborúért.

2. Az ellenségeskedések kitörése után Németország volt az, amely átfogó békeajánlatot tett ellenségeinek. Szovjet-Oroszország támogatta ezt a békeajánlatot, mert jól tudja, hogy a háború befejezése minden nép érdeke.

3. Anglia és Franciaország kormánya Németország és Szovjet-Oroszország békeajánlatait kereken elutasította. — (MTI)

kelt és a kommunisták bevonultak csapattestekhez, a kommunista vezetők hirtelen állásfoglalást változtattak. Ez az

árulás azonban nem hozta meg gyümölcsét. A nyilatkozat végül egyesülésre hívja fel az országot. (MTI)

Az olasz sajtó Csáky külügyminiszternek a Gafencu-beszéde adott válaszárol

Róma, november 30. (Magyar Távirati Iroda.) Az olasz lapok részletesen közlik a Gafencu román külügyminiszter beszédét és kiemelik annak Olaszországra vonatkozó részét, valamint a Magyarországról s a trianoni békeszerződésről tett kijelentéseket.

Közvetlenül Gafencu beszéde után közlik az olasz lapok gróf Csáky

István külügyminiszternek a Magyar Távirati Iroda munkatársa előtt tett nyilatkozatát. Különösen aláhúzzák a nyilatkozatban az olasz lapok, hogy gróf Csáky István külügyminiszter állításával szemben nyomtatékosan hangsúlyozta, hogy Magyarország a trianoni szerződést magyar szempontból a legnagyobb mértékben igazságtalannak tartja.

Katonai megbeszélés Hitler kancellárnál

Berlin, november 30. A birodalmi kancellári palotában Hitler kancellár tegnap este fogadta a német haderő főparancsnokait és a nagy-

vezérkar kiküldötteit. Arról, hogy a tanácskozáson mit tárgyaltak, nem szivárgott ki semmi.

SPORT

Vasárnap Szürketaxi — Bocskay találkozó

Vasárnap délután fél 2 órakor fogja összemérni erejét a Stadionban a Bocskay a Szürketaxival. A mérkőzés iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, mert a Szürketaxi erősen készül a mérkőzésre. Az utóbbi hetekben igen gyenge eredményeket értek el a taxikos s ezt most Debrecenben szeretnék kijavítani, erre azonban nem sok reményük lehet.

A DVSC — KASSAI SC MÉRKÖZÉST VASÁRNAP DÉLUTÁN JÁTSSZÁK LE

A DVSC vezetősége mindent elkövetett, hogy a mérkőzést a kora délelőtti órákban játsszák le, de ez nem sikerült. A kassai csapatnak ugyanis akkor már szombaton meg kelene érkeznie az utazási körülmények miatt. Amatőr egyesülről lévén szó, az egyesület azt nem

birja anyagilag, hogy a játékosok a horribilis számlodai számlát fedezni bírják. Ilyen körülmények mellett a mérkőzés mégis délután fél 2 órai kezdettel tartják meg a Diószegi úti pályán. Előtte fél 12 órakor a Bihari Turul a DVSC II-vel méri össze erejét.

A Dohánygyár csapata a Bocskay — Szürketaxi mérkőzés előtt fél 12 óras kezdettel játszik a Püspökladányi MAV-val.

A DMTE vasárnap Balmazújvároson játszott volna a BSC ellen. A DMTE-nek ez lett volna utolsó mérkőzése. A mérkőzést azonban el kellett halasztani, mert a balmazújvárosi pálya teljesen használhatatlan állapotban van. A mérkőzés lejátéása így tavaszra marad.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

A Tolnay társulat

Szerdán kezd meg előadásait

Szerdán, december 6-án este ünnepi díszelőadás keretében az „Erzsébet” című hazafias tárgyú operettel nyitja meg debreceni szezonját Tolnay Andor színigazgató.

Bérelni ohajtók igényeiket a színházi irodába jelentésbe Putnik Bálint titkárnál. Pénztárnyitás 5-én, kedden reggel 9 órakor. A megnyitóra addig is lehet előjegyeztetni a színházi pénztárnál.

A SZÍNHÁZI IRODA HIREI

Ma este búcsúzik Kardoss Géza és Szilágyi Szabó Eszter a debreceni közönségtől az „Orvoskisasszony” remek előadása keretében. Az „Orvoskisasszony” 50 százalékos helyárrakkal kerül színre.

Szombat estétől az utolsó vigjáték: „Ki gyereke vagyon én” kerül színre csak felnőtteknek.

Rádióműsor

Allandó műsorszámok hétköznapokon Budapest I. műsorán:

6.45: Torna. Közlemények. Hanglemek. Etrend. — 10: Hírek. — 12: Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. — 12.40: Hírek. — 1.2 0: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. — 2.30: Hírek. — 3: Arfolyamhírek, piaci árák, élelmiszerárak. — 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. — 7.15: Hírek. — 9.40: Hírek, időjárásjelentés. — 0.05: Hírek.

PÉNTEK, DECEMBER 1.

Budapest I.
10.20: „Munkácsi emlékek”. Irta özv. Papp Sámuelné. — 10.45: „A skorbut, a beri-beri és a háború”. Irta: dr. Gerlőczy Géza egy. tan. — 12.10: Szmirnov Szergej balalajkenekara. — 13.30: A

Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. Vezényel: Fügéd Sándor. — 16.10: Diákféltára. — 17.15: A Rádió szalonzenekara. — 18.10: Sportközlemények. — 18.20: Erdélyi gyalogezredek a napoleoni háborúkban”. Markó Árpád vezredes előadása. — 18.50: Uray Margit magyar nótákat zongorázik. — 19.30: Az Operaház előadásának közvetítése. Lakmé. Dalmü három felvonásban. Az előadást vezényli: Berg Ottó. — 20.25: Hírek és Egészségügyi kalendárium. — 22.30: Szórakoztató hanglemek. — 23.20: Bura Sándor cigányzenekara muzsikál.

Budapest II.

19.30: Gyorsírótanfolyam. — 20: Hírek. — 20.20: Közvetítés egy szállóól. Mursi Etek cigányzenekara muzsikál. — 21: „Repülés a világűrben”. Koczás Gyula dr. előadása. — 21.25: Tánclemek. — 22.05—22.30: Weidinger Ede szalonzenekara játszik.

MOZI

5 ÓRA 40 PERC

(Vígshíház)

A magyar filmgyártás ritkán kísérletezik bűnügyi filmekkel és ez a magyarázata annak, hogy ezen a téren nincs is eléggé kifejlődve. Ennek a bizonyítéka a most bemutatott bűnügyi film, amelyben látunk váltohamisítót, gyilkost és ebből kikanyarítva egy olyan történetet, amely bonyolult ugyan, de nem tartja túlságosan izgalomban a nézőt. Egyedül a színészeket illeti dicséret, Uray Tivadart, Pethes Sándort, Kiss Ferencet, Vaszary Pirit, Tasnády Fekete Mária, Egyed Lenkét és Mezey Mária.

Eső

Mérsékelt nyugati, északnyugati szél, változó felhőzet, sok helyen, főleg az északkeleti megyékben még eső. A hőmérséklet éjjel 5, nappal 10 fok körül lesz.

